

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No. 14

MEI 1984

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
telefoon 085 - 337710

Redactie:
Drs. R.P.G.A. Voskuil

Themadag op zaterdag 7 juli.

Op zaterdag 7 juli a.s. zal er voor onze leden een themadag worden georganiseerd, waarbij de gevechten, die in september 1944 woedden in de zuidwestelijke sector van de Perimeter, centraal staan. Het programma ziet er als volgt uit:

- 09.30 uur: Ontvangst met koffie in restaurant de "Westerbouwing" aan de Oude Oosterbeekseweg in Oosterbeek. (Vanaf het station in Arnhem is de "Westerbouwing" te bereiken met buslijn 6)
- 09.50 uur: Inleiding over de ochtend-exkursie.
- 10.30 uur: Wandeling door de voormalige Duitse en Engelse stellingen in het gebied ten westen en ten noorden van de "Westerbouwing".
- 12.30 uur: Lunch in de "Westerbouwing".
- 13.30 uur: Inleiding over de middag-exkursie.
- 14.00 uur: Wandeling door het gebied tussen de "Westerbouwing" en de Oude Kerk in het Benedendorp in Oosterbeek. (o.a. het Drielse Veer, oversteekplaats van de Dorsets en de Polen, terugtocht-route 25/26 september 1944, posities geschut Light Regiment Royal Artillery, Oude Kerk). De Oude Kerk zal speciaal voor de deelnemers aan deze themadag worden opengesteld.
- 16.30 uur: Terugkomst bij de "Westerbouwing". Einde themadag.

De kosten van deze themadag bedragen f 17,50 per persoon. Hiervoor ontvangt u de koffie bij de ontvangst, de lunch en de excursie-gids. Het bedrag kan worden overgemaakt op giro-nummer 4403641 t.n.v. de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum onder vermelding "Themadag". Sluitingsdatum voor de inschrijving 22 juni.

De twee wandelingen, die gedurende deze themadag zullen worden gemaakt, hebben bij elkaar een lengte van ca. 6 km. Het grootste deel van de route loopt via geaccidenteerde bospaden, zodat goede wandelschoenen worden aangeraden. In geval van regenachtig weer gaan de excursies gewoon door. De organisatie van deze themadag is in handen van de heren Van Roekel en Voskuil.

Gastgezinnen gevraagd voor Britse en Poolse pelgrims.

Als U tijdens de aanstaande September-herdenking wilt fungeren als gastgezin voor oudstrijders of hun familie, zoudt U dan zo vriendelijk willen zijn dit schriftelijk op te geven aan Mevrouw A.W. Winkler-Koert, Van Borsselenweg 13, 6862 BG, Oosterbeek?

Delfts Blauw herdenkingsbord.

Op de voorzijde van de envelop waarin U de Nieuwsbrief ontvangt staat een verkleinde afbeelding van een Delfts Blauw bord, dat ter gelegenheid van de 40e herdenking van de Slag om Arnhem door de firma Regina in Bleiswijk is ontworpen. Het bord heeft een diameter van ca. 25 cm. Het is te koop bij het Airborne Museum in Oosterbeek en kost f 69,-.

Wegwijzer bij het Airborne Kerkhof geplaatst.

Op veler verzoek is bij het Airborne Kerkhof in Oosterbeek een wegwijzer geplaatst, waarop schematisch staat aangegeven hoe men via de kortste weg het Airborne Museum kan bereiken.

Het nieuwe boek over de oorlogsjaren in de gemeente Renkum verschijnt in september.

De voorbereidingen voor het nieuwe boek over de lotgevallen van verzetsstrijders en burgers voor, tijdens en na de Slag om Arnhem vorderen gestaag. De gegevens hiervoor zijn verzameld door de heer G.A.Versteegh. De oud-journalist H.Erkens verwerkt alle binnengekomen dagboeken, rapporten en andere informatie tot een boek, dat, als alles volgens plan verloopt, in september zal verschijnen bij de uitgeverij Linders-Adremo in Oosterbeek. De heer R.Mooy van deze uitgeverij heeft de zakelijke leiding van dit project. Het aanbod van gegevens is overweldigend. Het uittypen van deze stroom informatie gebeurt door mevrouw Truus oosterhaar.

Nieuw boek getiteld "Facetten van de Slag om Arnhem" verschenen.

Op 25 april vond te Schaarsbergen de presentatie plaats van het boek "Facetten van de Slag om Arnhem" door W.H.Tiemens.

Na een korte inleiding over Operatie Market Garden geeft de schrijver een beeld van de luchtverdedigingsorganisatie zoals de Duitsers die tijdens de bezetting in Nederland hadden opgebouwd. Hierbij speelden de commandobunker "Diogenes" in Schaarsbergen en de beide radiopoel- en navigatiestations "Teerose" I en II bij Terlet en het Rozendaalse veld een centrale rol.

Een belangrijke bron voor dit verhaal wordt gevormd door het dagboek van een Duitse onder-officier, die bij deze organisatie werkzaam was.

In het hoofdstuk "De mysterieuze B-17" wordt de vlucht van een B-17 bommenwerper en de daarmee in verband staande grote jageractiviteit op 16 september 1944 beschreven. Deze vlucht kan volgens de auteur voor de Duitsers een aanwijzing zijn geweest voor de Geallieerde luchtlandingen, die de volgende dag zouden beginnen. In de volgende hoofdstukken worden o.a. behandeld de rol van de Duitse jachtvliegtuigen van de Derde Jachtdivisie tijdens de Slag om Arnhem en de ontsnappingstocht van brigade-generaal Gerald Lathbury en soldaat John Hogg na de gevechten bij Arnhem.

Het meest opmerkelijke deel van het boek wordt gevormd door het verhaal over het verraad van Lindemans ("King-Kong") en over de mysterieuze verdwijning van deze beruchte figuur. "Facetten van de Slag om Arnhem" is geïllustreerd met foto's en kaarten. Het boek werd uitgegeven bij de Gooise Uitgeverij en kost f 24,90.

Binnenkort verschijnt nieuw fotoboek over "Operatie Market-Garden".

In juni a.s. zal er een fotoboek verschijnen getiteld "SEPTEMBER 1944, Operatie Market-Garden". Hierin zal aan de hand van een groot aantal foto's een beeld worden gegeven van de landingen en gevechten in het gebied van Eindhoven, Nijmegen en Arnhem, van het Tweede Leger dat via de "Corridor" naar het noorden oprukte, van de luchtactiviteiten boven het gevechtsgebied en van het lot van de burgerbevolking. De teksten in het boek zullen tweetalig zijn: Nederlands en Engels. Het boek wordt samengesteld door A.Korthals Altes, G.J.C.D. Thuring, K.G.J. Margry en R.P.G.A. Voskuil en zal verschijnen bij Unieboek in Weesp.

Boek "De bevrijding van Eindhoven" herdrukt.

Van het door ons lid Karel Margry geschreven boek "De bevrijding van Eindhoven" is onlangs de 5e druk verschenen.

Karel Margry, die geschiedenis studeerde aan de Rijksuniversiteit in Utrecht, behandelt in zijn boek de in het kader van "Operatie Market" uitgevoerde landingen van de 101e Amerikaanse Airborne Divisie ten noorden van Eindhoven, de acties van het oprukkende Britse Tweede Leger en de pogingen van de Duitsers om de "corridor" af te snijden. Ook de rol van de Verzetsbeweging en het lot van de Brabantse burgers in die dramatische september weken van 1944 werden uitgebreid beschreven. Het boek is geïllustreerd met meer dan 180 foto's en bevat tevens een aantal uitstekende kaarten.

"De bevrijding van Eindhoven" verscheen bij Drukkerij en Uitgeversbedrijf Lecturis bv in Eindhoven en kost f 19,50.

Oproep van Dr. Melsom uit Ede.

Veel mensen zijn in september 1944 betrokken geweest bij de behandeling en verzorging van grote aantallen gewonden onder zeer moeilijke omstandigheden. Er zijn plannen voor het houden van een bijeenkomst in de periode rond de 40e Airborne Herdenking, waarbij dit medisch aspect van de Slag om Arnhem centraal zal staan. Indien men belangstelling heeft voor een dergelijke bijeenkomst, wordt men vriendelijk verzocht contact op te nemen met Dr.M.A.Melsom (ex.R.A.M.C.) of met Dr.H.H.J.Wegdam in Ede. Dit kan zowel schriftelijk als telefonisch gebeuren. Adres: Juliana Ziekenhuis, 6711 PV Ede. Tel. 08380-19107 tsl 119.

De tentoonstelling "De Slag om Arnhem in Schilderijen en Tekeningen" werd op 23 maart geopend door Charles L.J.F. Douw van der Krap. (foto de Reus)

Expositie van schilderijen en tekeningen trok veel belangstelling.

Op vrijdag 23 maart werd in het Airborne Museum de tentoonstelling "De Slag om Arnhem in schilderijen en tekeningen" officieel geopend. Dit gebeurde door Charles L.J.F. Douw van der Krap, die tijdens de Slag om Arnhem de leiding had van het uit verzetsmensen bestaande "Oranje Bataljon".

De belangrijkste schilderijen op de tentoonstelling waren "Arnhem Bridge, 5 pm, the Second Day" en "Oosterbeek Crossroads" van David Shepherd en "Baskeyfield's VC" van Terence Cuneo. Deze drie schilderijen waren speciaal voor deze tentoonstelling vanuit Engeland naar Nederland overgebracht.

Daarnaast waren o.a. schilderijen en tekeningen te zien van de ex-gliderpiloot Alan Richards, van Bryan de Grineau, van Elisabeth Roest van Limburg en van ons lid de heer G.E.M. Smulders.

Van de plaatsen, die op de schilderijen zijn afgebeeld, waren teven een aantal foto's geëxposeerd met daarop de situatie vóór, tijdens en na de Slag om Arnhem.

De samenstelling van de tentoonstelling, die duurde tot 6 mei en die zeer veel bezoekers trok, was in handen van de heer Boersma, bestuurslid van de Stichting Airborne Museum.

"Herinneringstocht" op zaterdag 22 september 1984.

Van ons lid de heer W.P.J. Looijs uit Arnhem ontvingen wij onderstaande tekst.

Op 22 september 1984 zal het 40 jaar geleden zijn dat de Arnhemse bevolking op last van de Duitse bevelhebber binnen 3 dagen (t.w. 23, 24 en 25 september 1944) de stad moest verlaten. Met wat men nog op fietsen, handkarren of platte wagens mee kon nemen, gaf men gehoor aan dit bevel en begon een trieste massale uittocht van berooiden mensen.

Het merkwaardige is dat er over deze evacuatie (waarbij de grootste groep Arnhemmers richting Apeldoorn trok) relatief weinig geschreven is. Dit is een belangrijke lacune in de geschiedschrijving van het toen bezette Nederland. Deze historische rimpel zal

volgend jaar waarschijnlijk worden gladgestreken door de uitgave van een boek over deze evacuatie-tocht.

In principe kan iedereen die iets weet over deze tocht of nog materiaal in zijn/haar bezit heeft aan dit boek meewerken. U kunt hierover contact opnemen met de heer W.P.J. Looijs, Warmelolaan 29, 6825 BN Arnhem, tel. (085) - 618813. Met de samenstelling van dit boek is al een begin gemaakt, maar het materiaal is bij langena nog niet volledig.

Voorts is het de bedoeling om dit jaar een "evacuatie-tocht" Arnhem-Apeldoorn te organiseren, zodat men na 40 jaar deze tocht nog één keer kan lopen. Ook jonge mensen zijn van harte welkom. Oudere mensen, die de afstand van zo'n 27 kilometer niet kunnen lopen, kunnen zittend op platte wagens deze afstand toch afleggen. Deze tocht moet symbolisch gezien worden. Dus iedereen die tijdens de vijf oorlogsjaren heeft moeten evacueren (waar dan ook in Nederland) kan meelopen. Wie interesse heeft kan zich schriftelijk of per telefoon (dan na vijf uur) op eerder genoemd adres aanmelden. Een inmiddels gevormde commissie zal zich met de voorbereiding van dit evenement gaan bezighouden.

U zult begrijpen dat op dit moment nog niet precies vaststaat hoe de tocht zal verlopen, maar we kunnen U al wel mededelen dat de tocht op zaterdag 22 september 1984 bij de dependance van de Sonsbeek-scholengemeenschap aan de Braamweg omstreeks 10 uur 's morgens zal aanvangen. Onderweg (bij de Woeste Hoeve, Café-Restaurant Klein Groenendaal, Café-Restaurant De Smittenberg te Beekbergen en de Zuiderkerk te Apeldoorn) zullen een aantal "stops" zijn. Het einde van de tocht zal waarschijnlijk bij de Kastanjehof in Apeldoorn zijn.

Over de definitieve vorm van de tocht zult U in de loop van de toekomstige tijd via de plaatselijke dagbladen worden ingelicht. Het inschrijfgeld voor deze tocht bedraagt f 3.--. Dit bedrag kan worden gestort op girorekening 5266431 t.n.v. W.P.J. Looijs te Arnhem, onder vermelding van "Wandeltocht Arnhem-Apeldoorn".

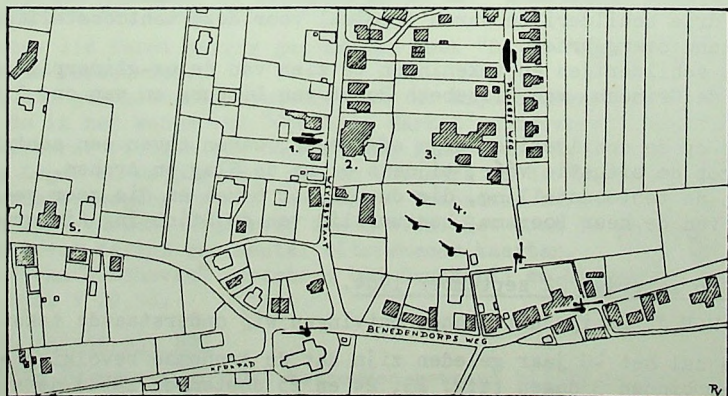
Inleiding bij Ministry V.

Na iedere publicatie van een ministry komen de vragen los! Een van de meest voorkomende vragen is wel: "Hoe ontstaat zo'n ministry?". "Is het wel waar wat in de verhalen staat?"

"Ja, geachte lezers, het is waar. Er kunnen geringe accentverschuivingen zijn vanwege het feit dat een ieder hetgeen hij beleeft anders interpreteert, maar dan wordt dit door de samenstellers ook eerlijk gezegd!

"Mini-story -- Maxi Truth!" Dit is het devies van de samenstellers!

Vanwaar deze inleiding? Vanwege het feit dat deze ministry, behalve een goed verhaal ook onze werkwijze bijzonder goed weergeeft.

Kaartje van een deel van het Benedendorp in Oosterbeek. De gearceerde bebouwing is tijdens of na de Slag bij Arnhem verwoest of zwaar beschadigd. 1. De duitse Königstiger in de Beneden Weverstraat; 2. De Oude School; 3. Wasserij Van Hofwegen; Batterij 75 mm houmitzers; 5. Wasserij Van Dolderen.

De volgende nieuwsbrief verschijnt in juli.